

IDEA NÁVRHU

Památník obětem střelby v Poliklinice FNO dne 10. 12. 2019 je o lidech a o nepřekročitelných – ne vždy však jasných – hranicích. Lidské siluety spolu s předěly jsou tedy základními stavebními prvky navrhovaného projektu.

Seďm postav je složeno ze sedmi obrysů. Některé ze siluet mají spíše mužský charakter, jiné spíše ženský a jejich počet odpovídá počtu obětí. Siluety nepředstavují konkrétní osoby, protože oběti byly vybrány zcela náhodně. Oběti v takovém případě tedy mohl být kdokoli (při vsí úctě k pozůstalým skutečně zastrělených).

Smrt je na jednu stranu jasným nepřekročitelným předělem, na druhou stranu mrtví zůstávají přítomní v myslích a proměňujících se vzpomínkách živých. Tomu v návrhu památníku odpovídají vlastnosti skla. To na jednu stranu odděluje a chrání, na druhou stranu vytváří určitý rám, skrze který se díváme na svět i na vlastní vzpomínky. Čiré sklo se plynule mění v matné a to zpět v čiré, jednotlivá skla se vrství a rozmazávají či zkreslují pozorovanou realitu, aby ji po chvíli opět krystalicky čistě vyjevily.

Rozvrstvený obrys a proměnlivý počet viditelných siluet (skutečných, jejich stínů i jejich odrazů) odkazuje k tomu, že samotné neštěstí nezasáhlo jen bezprostředně zavražděné a jejich blízké, ale také bezpočet dalších lidí (ať už se jedná o personál FNO, obyvatele Ostravy i ČR, ale také bezpochyby střelcovy blízké).

Sklo odráží své okolí. Odráží ale také odrazy odrazů. Postavy a jejich stíny se ve skle násobí a jejich počet se mění s pohybem pozorovatele. Některé postavy nebo jejich části se ztrácejí v matných částech panelů a jinde se zase vyjevují.

UMÍSTENÍ

Socha je umístěna v jižní polovině areálu nedaleko vchodu do nemocnice. Přístup k soše a pohyb kolem ní je možný v několika různých směrech. Socha díky své přehlednosti, průhlednosti a průsvitnosti navzdory svým rozměrům nevytváří stěnu, ale spíše rám, kterým lze pozorovat měnící se prostředí. Socha si nekonkuruje se sochou Slunce V. Gajdy, ani na ni ale nenavazuje, nacházejí se v jiných částech areálu.

OSY, které určují směr skleněných koridorů korespondují se základními osami v okolí:

Jedna z vyznačených odpovídá směru sever-jih jako jedné z hlavních orientačních os při rozumném světa.

Druhá z os koresponduje s osou budovy polikliniky a silnice. Budova polikliniky spolu se silnicí jsou základním určujícím prvkem v okolí.

Osa postav je kolmá na směr, ze kterého vychází v Ostravě slunce 10. prosince. Střelba v nemocnici proběhla sice již za světle, ale cca 15 min před skutečným východem slunce. Při východu slunce svítí na hrany siluet postav, a stín je tudíž nejúžší, zároveň nejdelsí.

MATERIÁL

Materiály byly vybrány tak, aby se na nich projevoval čas a aby skrze ně bylo možné vnímat okolní prostor.

OCEL – patinující ocel, plech COR-TEN A o síle 10 mm je bezúdržbovým materiálem, který nevyžaduje povrchovou úpravu, zůstává tedy „sám sebou“. Syrový charakter materiálu a rezavá barva dobře fungují v prostředí parku. Ocel, v současnosti zvláště ta rezavá, je také charakteristickým prvkem ostravského industriálního dědictví.

Jednotlivé figury budou podle šablon ručně vypáleny plazmovou řezačkou. Řez tedy nebude čistě sterilní jako při řezání laserem na cnc stroji. Předpokládaná šířka jednotlivých obrysů je 2,5–5 cm.

SKLO – dvě vrstvy tvrzeného 12mm skla s bezpečnostní fólií, 1212.4ESG, matně broušené hrany. Sklo vytváří bariéru, skrze kterou lze vidět, ale nelze ji překročit. To, co je na druhé straně, je nedostupné, ale viditelné, v matných částech se druhá strana již ztrácí.

Části skleněných panelů budou po instalaci opískovány a balotinovány. Některé části panelů budou pískovány z obou stran, sklo se tak stane zcela matným, jiné budou pískovány jen z jedné strany a druhá bude nadále odrážet. Použitím různých frakcí abraziva bude možné vytvořit plynulé přechody mezi čirostí a nepruhledným matem.

Na jednom ze skel bude u země pískovaný nevelký text (cca 5 cm na výšku) informující o tom, k jaké události se socha vztahuje.

TECHNICKÉ REŠENÍ

Postavy jsou kotveny ve čtyřech bodech do betonových základů. Nohy postav jsou prodlouženy 20 cm pod zem, kde jsou kotveny. Podzemní část ocelové sochy je zabezpečena nátěrem. Umístění betonových základů hlouběji pod zem umožní trávě růst v bezprostřední blízkosti sochy.

Skla jsou zapuštěna v ocelových profilech / pouzdrech. Profily se skly jsou z části nad a z části pod zemí, kde jsou kotveny do betonových základů. Skla a profily jsou provrtány a sešroubovány.

Nadzemní část profilu chrání sklo před poškozením při sekání trávy. Návrh řešení vychází z doporučení osloveného sklenáře. V případě realizace bude nutné oslovit také statika, aby přesně určil potřebné parametry skel.

Při navrhování sochy byly zohledněny inženýrské sítě, na místě bude nutné ověřit kudy přesně procházejí.

ÚDRZBA, VANDALISMUS, PROVOZ

Socha je v průběhu roku bezúdržbová. Jediná potřebná údržba je sečení trávy v parku.

Sochy složené z 10 mm silných ocelových plátů, které jsou mezi sebou propojené a svařené, jsou dostatečně stabilní a odolné.

Skleněné tabule z dvojrstvého bezpečnostního skla doplněného 4 vrstvami bezpečnostní folie jsou v rámci běžného provozu odolné.

Socha nemá provozní náklady.